

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни

Господарське право

(для студентів денної і заочної форм навчання всіх спеціальностей)

Харків
ХНАМГ
2012

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Господарське право» (для студентів денної і заочної форм навчання всіх спеціальностей) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: І. І. Килимник, Н. В. Івасішина. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 18 с.

Рецензент: к. ю. н., доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності О. В. Харитонов

Рекомендовано кафедрою правового забезпечення господарської діяльності, протокол № 9 від «16» квітня 2010 р.

ТЕМА 1

Господарське право. Господарське законодавство. Господарські правовідносини

1. Поняття господарського права як галузі права, науки та навчального курсу.
2. Предмет господарського права. Поняття та різновиди господарських правовідносин; господарче забезпечення діяльності не господарюючих суб'єктів.
3. Господарське право як галузь законодавства. Нормативно-правове підґрунтя господарської діяльності.
4. Поняття підприємницької діяльності та її кваліфікуючі ознаки.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ:

1. Поняття господарського права.
2. Предмет господарського права.
3. Поняття та різновиди господарських правовідносин.
4. Методів правового регулювання господарських відносин.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 462.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 461.

ТЕМА 2

Суб'єкти господарського права. Суб'єкти господарювання: організаційно-правові форми, державна реєстрація

1. Поняття та види суб'єктів господарського права
2. Суб'єкти господарювання: поняття, ознаки та класифікація
3. Господарські організації – суб'єкти господарювання
4. Фізичні особи – суб'єкти господарювання
5. Правове регулювання реєстрації суб'єктів господарювання. Реєстрація юридичних та фізичних осіб: загальна характеристика
6. Види реєстраційних дій та їх правове значення
7. Державна реєстрація припинення юридичної особи та припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВ:

1. Суб'єкти господарювання: поняття, ознаки та класифікація
2. Правове регулювання реєстрації суб'єктів господарювання. Реєстрація юридичних та фізичних осіб: загальна характеристика
3. Види реєстраційних дій та їх правове значення

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Гайворонський В. М. Предмет і суб'єкти господарського права: конспект лекцій. – Х.: Вид-во Укр. юрид. акад., 1994 – 29 с.
4. Предпринимательское право. Курс лекцій / под. ред. Н. Й. Клейн. – М.: Юрид. лит., 1993. – 480 с.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 462.
6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 461.

7. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15 травня 2003 р. // ВВР України. – 2003. – № 31 – 32. – Ст. 263.
8. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р. // ВВС УРСР, 1991. – № 49. – Ст. 68.

ТЕМА 3

Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання

1. Поняття та види господарських товариств
2. Акціонерне товариство: установчі документи, порядок управління та відповідальність учасників
3. Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Установчі документи, порядок управління та відповідальність учасників
4. Повне та командитне товариства: установчі документи, порядок управління та відповідальність учасників
5. Поняття та різновиди державних та комунальних підприємств
6. Поняття кооперативу та його різновиди
7. Поняття та мета діяльності промислово-фінансових груп
8. Правова характеристика об'єднань підприємств

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ:

1. Поняття та види господарських товариств
2. Акціонерне товариство: установчі документи, порядок управління та відповідальність учасників
3. Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: установчі документи, порядок управління та відповідальність учасників
4. Повне та командитне товариства: установчі документи, порядок управління та відповідальність учасників
5. Поняття та різновиди державних та комунальних підприємств
6. Поняття кооперативу та його різновиди

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 462.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 461.
5. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р. // ВВС УРСР, 1991. – № 49. – Ст. 68.
6. Закон України «Про кооперацію» від 10.07.2003 р. // Офіц. Вісник України . – 2003. – № 33. – Ст. 1774.
7. Закон України «Про споживчу кооперацію» від 10.04.1992 р. // ВВР закон України. – 1992. – № 30. – Ст. 414.
8. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» від 17.07.1997 р. // ВВР України. – 1997. – № 39. – Ст. 261.
9. Закон України «Про промислово-фінансові групи в Україні» від 21.11.1995 р. // ВВР України. – 1996. – № 23. – Ст. 88.
10. Закон України «Про власність» від 07.03.1991 р. // ВВС УРСР. – 1991. – № 2. – Ст. 249.
11. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

ТЕМА 4

Майнова основа господарювання

1. Правовий режим майна суб'єктів господарювання
2. Поняття та різновиди речових прав у сфері господарювання
3. Використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності
4. Використання природних ресурсів у сфері господарювання
5. Цінні папери у господарській діяльності. Корпоративні права

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ:

1. Правовий режим майна суб'єктів господарювання
2. Поняття та різновиди речових прав у сфері господарювання
3. Використання природних ресурсів у сфері господарювання
4. Поняття прав інтелектуальної власності
5. Авторське право і суміжні права
6. Патентне право
7. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг
8. Об'єкти прав інтелектуальної власності у сфері господарювання
9. Регулювання відносин щодо використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
4. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 р. // ВВР України. – № 51. – Ст. 292.
5. Закон України «Про угоди про розподіл продукції» від 4.09.1999 р. // ВВР України. – 1999. – № 44. – Ст. 391.
6. Закон України «Про концесії» від 16.07.1999 р. // ВВР України. – 1999. – № 41. – Ст. 372.
7. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 р. // ВВР. – 1198. – № 16. – Ст. 68 в редакції Закону від 11.12.2003 р. // ВВР України. – 2004. – №15. – Ст. 231.
8. Закон України «Про поставки продукції для державних потреб» від 22.12.1995 р. // ВВР України. – 1996. – № 3. – Ст. 9.

ТЕМА 5

Господарські договори

1. Поняття та види господарських договорів
2. Поняття та правові особливості підприємницького комерційного договору
3. Господарсько-договірна правосуб'єктність сторін підприємницьких договорів. Договірні повноваження структурних підрозділів господарських організацій
4. Форма та загальний порядок укладення господарських договорів
5. Поняття та правові особливості юридичних конструкцій публічного, попереднього договорів та договорів приєднання
6. Істотні умови господарських договорів. Визначення господарських договорів неукладеними
7. Підстави визнання господарських договорів недійсними. Правові наслідки

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ:

1. Істотні умови господарських договорів.
2. Підстави визнання господарських договорів недійсними. Правові наслідки.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
4. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 р. // ВВР України. – № 51. – Ст. 292.
5. Закон України «Про угоди про розподіл продукції» від 4.09.1999 р. // ВВР України. – 1999. – № 44. – Ст. 391.
6. Закон України «Про концесії» від 16.07.1999 р. // ВВР України. – 1999. – № 41. – Ст. 372.
7. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 р. // ВВР. – 1198. – № 16. – Ст. 68 в редакції Закону від 11.12.2003 р. // ВВР України. – 2004. – №15. – Ст. 231.
8. Закон України «Про поставки продукції для державних потреб» від 22.12.1995 р. // ВВР України. – 1996. – № 3. – Ст. 9.

ТЕМА 6

Окремі різновиди господарських договорів

1. Поняття та особливості укладення договорів за державним замовленням
2. Договір лізингу: поняття, правові особливості, нормативно-правова регламентація
3. Договір концесії: поняття, правові особливості, нормативно-правова регламентація
4. Договір комерційної концесії (франчайзинг): поняття, правові особливості, нормативно-правова регламентація
5. Угода про розподіл продукції: поняття, правові особливості, нормативно-правова регламентація
6. Приватизаційні договори: поняття, правові особливості, нормативно-правова регламентація

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ:

1. Поняття та особливості укладення договорів за державним замовленням
2. Договір лізингу: поняття, правові особливості, нормативно-правова регламентація
3. Договір концесії: поняття, правові особливості, нормативно-правова регламентація
4. Договір комерційної концесії (франчайзинг): поняття, правові особливості, нормативно-правова регламентація
5. Приватизаційні договори: поняття, правові особливості, нормативно-правова регламентація

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
4. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 р. // ВВР України. – № 51. – Ст. 292.
5. Закон України «Про угоди про розподіл продукції» від 4.09.1999 р. // ВВР України. – 1999. – № 44. – Ст. 391.
6. Закон України «Про концесії» від 16.07.1999 р. // ВВР України. – 1999. – № 41. – Ст. 372.
7. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 р. // ВВР. – 1198. – № 16. – Ст. 68 в редакції Закону від 11.12.2003 р. // ВВР України. – 2004. – №15. – Ст. 231.
8. Закон України «Про поставки продукції для державних потреб» від 22.12.1995 р. // ВВР України. – 1996. – № 3. – Ст. 9.

ТЕМА 7

Правове регулювання банкрутства

1. Поняття неплатоспроможності та банкрутства. Підвідомчість та підстава для порушення справи про банкрутство
2. Правовий статус арбітражного керуючого
3. Судові процедури, які застосовуються до боржника: загальна характеристика
4. Заходи щодо відновлення платоспроможності боржника, які містять план санації
5. Ліквідаційна процедура: поняття та наслідки відкриття
6. Мирова угода
7. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ:

1. Поняття та ознаки банкрутства
2. Судові процедури, які застосовуються до боржника: загальна характеристика
3. Санації у справі про банкрутство
4. Ліквідаційна процедура: поняття та наслідки відкриття
5. Мирова угода

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 462.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 461.
6. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визначення його банкрутом» від 14 травня 1992 р. // ВВР. – 1992 – № 31. – Ст. 440 в редакції Закону від 30.06.1999 р. // ВВР. – 1999. – № 42 – 43. – Ст. 378.

ТЕМА 8

Господарсько-правова відповідальність

1. Поняття відповідальності у господарському праві
2. Функції відповідальності
3. Види відповідальності: загальна характеристика
4. Поняття досудового порядку реалізації господарсько-правової відповідальності

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВ:

1. Поняття та види відповідальності у господарському праві
2. Поняття досудового порядку реалізації господарсько-правової відповідальності
3. Правове становище господарських судів
4. Підвідомчість справ господарським судам
5. Досудове врегулювання господарських спорів
6. Вирішення спорів господарським судом

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 462.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 461.

ТЕМА 9

Публічно-правові засоби регулювання господарської діяльності

1. Поняття та загальна характеристика публічно-правових (адміністративних) засобів регулювання господарської діяльності.
2. Ліцензування господарської діяльності
3. Патентування господарської діяльності
4. Квотування (експорту, імпорту товарів)
5. Порядок та форми підтвердження відповідальності. Сертифікація
6. Правове регулювання ціноутворення в Україні

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ:

1. Ліцензування та патентування господарської діяльності
2. Квотування (експорту, імпорту товарів)
3. Правове регулювання ціноутворення в Україні

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 462.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 461.
6. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 р. // ВВР України. – 2000. – № 36. – Ст. 299.
7. Закон України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» від 23.03.1996 р. // ВВР України. – 1999. – № 20. – Ст. 82.
8. Закон України «Про підтвердження відповідності» від 17.05.2001 р. // ВВР України. – 2001. – № 32. – Ст. 169.
9. Декрет Кабінету Міністрів «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10.05.1993 р. // ВВР України. – 1993. – № 27. – Ст. 289.

ТЕМА 10

Правові засади захисту економічної конкуренції

1. Типи ринків, які функціонують в умовах ринкової конкуренції.
2. Конкурентна політика та її роль у ринковій економіці України. Правові засади здійснення захисту економічної конкуренції.
3. Поняття та різновиди антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання та антиконкурентних дій органів влади та місцевого самоврядування.
4. Монопольне (домінуюче) становище суб'єктів господарювання та зловживання ним.
5. Загальна характеристика форм прояву недобросовісної конкуренції: відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
6. Державне регулювання діяльності природних монополій та суміжних ринків.
7. Система органів, що здійснюють захист економічної конкуренції.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ:

1. Правове регулювання інноваційної діяльності.
2. Правові засади здійснення захисту економічної конкуренції.
3. Поняття та різновиди антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання.
4. Монопольне (домінуюче) становище суб'єктів господарювання та зловживання ним.
5. Загальна характеристика форм прояву недобросовісної конкуренції: відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 462.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 461.
6. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» від 26.11.1993 р. // ВВР України. – 1993 . – № 50. – Ст. 472.
7. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – Ст. 164.
8. Закон України «Про природні монополії» від 20.04.2000 р. // ВВР. – 2000. – № 30. – Ст. 238.
9. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. // ВВР України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.

ТЕМА 11

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Поняття, принципи та види зовнішньоекономічної діяльності.
2. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
3. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
4. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
5. Зовнішньоекономічний договір (контракт): поняття, форма, істотні умови.
6. Правові засади захисту національного товаровиробника у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВ:

1. Поняття, принципи та види зовнішньоекономічної діяльності.
2. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
3. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
4. Зовнішньоекономічний договір (контракт): поняття, форма, істотні умови.
5. Правові засади захисту національного товаровиробника у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Господарське право України: підручник / за ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана. – Х.: Право, 2005. – 384 с.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 462.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіц. Вісник України. – 2003 . – № II. – Ст. 461.
6. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. // ВВР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
7. Положення «Про форму зовнішньоекономічного договору (контракту), затв. Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України» від 06.09.2001 № 201 // Офіц. Вісник України. – 2001. – № 39. – Ст. 1784.
8. Додаток 2 до Постанови КМУ та НБУ «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів), що передбачають розрахунки в іноземній валюті» від 21.06.1995 р. № 444 // 36. Постанов уряду України 1995 р. – № 9. – Ст. 243.
9. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23 вересня 1994 р. // ВВР. – 1994. – № 40. – Ст. 364.

Навчальне видання

Методичні вказівки

до самостійної роботи з дисципліни «Господарське право»
(для студентів денної і заочної форм навчання всіх спеціальностей)

Укладачі: **Килимник** Інна Ігорівна

Івасішина Наталія Володимирівна

Відповідальний за випуск *О. І. Махов*

Редактор *О. Ю. Кригіна*

Комп'ютерне верстання *К. А. Алексанян*

План 2010 р., поз. 340 М

Підп. до друку 08.12.11.

Формат 60x84 /16

Друк на різнографі.

Ум. друк. арк. 0,75

Зам. № _____

Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства

вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rektorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 4064 від 12.05.2011 р.